

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

D E C I Z I E
cu privire la recurs

învinuirea lui

Denis Roșca
(art. 287 alin. (1) Cod penal)

*(Dosarul nr. Ira-1410/2023
I-21110701-01-Ira-18082023)*

Recurs depus până la 01 septembrie 2023 admis în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 16) CPP; Încetarea procesului penal în temeiul amnistiei, în ședința preliminară, fără cercetarea probelor și constatarea vinovăției; Causă remisă la rejudecare, deoarece în apel nu a fost soluționat fondul cauzei penale.

15 octombrie 2026

Au judecat anterior cauza judecătoreii

Prima instanță – Veronica Carapirea

Instanța de apel – Andrei Mironov, Liudmila Caraianu, Dmitrii Fujenco

Textul corespunde originalului

Judecând în lipsa părților recursul în cauza penală privind învinuirea lui Denis Roșca, în numele legii,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stella Bleșceaga, *Președinte*,
Sergiu Stratan,
Alexandru Negru, *judecători*,

constată următoarele:

PARTEA INTRODUCATIVĂ

1. Denis Roșca s-a născut în anul 1992 în r-nul Cimișlia. El a fost învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (1) Cod penal (huliganism). El a fost apărat de avocatul Petru Grumeza.

2. Prin sentința Judecătoriei Cimișlia, sediul Central, procesul penal în privința lui Denis Roșca a fost încetat în temeiul Legii nr. 243/2021 privind amnistia. Instanța s-a pronunțat asupra cheltuielilor judiciare și a acțiunii civile. La 30 mai 2023, Curtea de Apel Comrat a respins apelul procurorului și a menținut sentința.

3. La 27 iulie 2023, procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia, oficiul Central, Lilia Sîrbu, a declarat recurs în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală. Ea a solicitat casarea deciziei și remiterea cauzei la rejudecare.

4. Urmărirea penală a fost pornită la 17 decembrie 2020 și s-a terminat la 16 iulie 2021. Prima instanță a examinat cauza în perioada 23 iulie 2021 – 03 februarie 2023. Instanța de apel a examinat cauza în perioada 27 februarie – 30 mai 2023. Dosarul a ajuns la Curtea Supremă de Justiție la 18 august 2023.

ÎN FAPT

5. Denis Roșca a fost învinuit că, la 28 noiembrie 2020, în jurul orei 23:15, fiind în stare de ebrietate alcoolică, în fața stației de alimentare „Basa Petrol” din s. Mihailovca, r-nul Cimișlia, a inițiat un conflict cu Andrei Duminică. El i-a adresat cuvinte necenzurate și l-a lovit cu capul în față. În urma loviturii, Andrei Duminică a suferit fractura oaselor nasului cu deplasarea fragmentelor, excoriație și edem al nasului, precum și echimoze la pleoapele inferioare, leziuni calificate drept vătămare corporală ușoară. Ulterior, Denis Roșca a aplicat mai multe lovituri cu un obiect din lemn, de forma unei băte, asupra automobilului „Mercedes-Benz” ce aparținea lui Andrei Duminică, deteriorându-l. Acțiunile lui Denis Roșca au fost calificate în baza art. 287 alin. (1) Cod penal.

6. La 05 mai 2022, avocatul Ion Mocanu, în interesele părții vătămate Andrei Duminică, a înaintat o acțiune civilă împotriva lui Denis Roșca. El a solicitat încasarea a 17.700 de lei pentru prejudiciul material, 150.000 de lei pentru

prejudiciul moral și 4.000 de lei pentru asistența juridică (f.d. 140-141, vol. I).

7. La 24 ianuarie 2023, în ședința preliminară, Denis Roșca a depus o cerere de încetare a procesului penal în temeiul Legii nr. 243/2021 privind amnistia (f.d. 207, vol. I). În aceeași ședință, inculpatul a susținut cererea și și-a recunoscut vinovăția. Procurorul Alexandra Borodin și avocatul părții vătămate, Ion Mocanu, au solicitat examinarea cauzei în procedură generală. Ultimul a invocat și existența acțiunii civile. Avocatul Petru Grumeza a solicitat încetarea procesului penal în temeiul Legii nr. 243/2021.

8. La 03 februarie 2023, prin [sentința Judecătoriei Cimișlia, sediul Central](#), procesul penal în privința lui Denis Roșca a fost încetat în temeiul Legii nr. 243/2021 privind amnistia. Instanța a dispus încasarea de la acesta a 224 de lei cu titlu de cheltuieli judiciare. Acțiunea civilă a părții vătămate Andrei Duminică a fost lăsată spre soluționare în procedură civilă.

9. Instanța a reținut că Denis Roșca și-a recunoscut vinovăția și a solicitat aplicarea amnistiei. Ea a considerat că vinovăția acestuia este confirmată și de probele administrate la urmărirea penală, făcând trimitere la declarațiile părții vătămate, procesul-verbal de cercetare la fața locului, raportul de expertiză medico-legală și alte materiale ale cauzei. Instanța a constatat că infracțiunea imputată este mai puțin gravă, iar inculpatul întrunește condițiile prevăzute de art. 1 și 2 din Legea nr. 243/2021 și nu cade sub incidența art. 6 din aceeași lege. Ea a considerat că acordul scris al inculpatului permite încetarea procesului penal în ședința preliminară. Din acest motiv, a lăsat acțiunea civilă spre soluționare în procedură civilă.

10. La 15 februarie 2023, procurorul în Procuratura r-nul Cimișlia, Alexandra Borodin, a declarat apel. Ea a solicitat casarea sentinței și trimiterea cauzei la rejudecare. Procurorul a susținut că prima instanță a aplicat greșit amnistia. Aceasta trebuia să constate vinovăția inculpatului, să stabilească pedeapsa și să-l libereze de executarea ei, potrivit art. 389 alin. (4) pct. 2) Cod de procedură penală. Procurorul a criticat și nesoluționarea acțiunii civile.

11. La 30 mai 2023, [Curtea de Apel Comrat](#) a respins apelul procurorului și a menținut sentința. Instanța de apel a apreciat că prima instanță a aplicat corect amnistia. Ea a menționat că art. 2 din Legea nr. 243/2021 permite încetarea procesului penal în ședința preliminară, cu acordul inculpatului, fără cercetarea probelor și constatarea vinovăției. Instanța a explicat că amnistia poate înlătura atât răspunderea penală, cât și pedeapsa. În cazul în care inculpatul solicită încetarea procesului în ședința preliminară, nu este necesară pronunțarea unei sentințe de condamnare în condițiile art. 389 alin. (4) pct. 2) Cod de procedură penală. Decizia motivată a fost pronunțată la 05 iulie 2023.

12. La 27 iulie 2023, procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia, oficiul Central, Lilia Sîrbu, a depus recurs în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală. Ea a solicitat casarea deciziei și trimiterea cauzei la rejudecare. Procurorul

a susținut că decizia instanței de apel nu este motivată corespunzător și conține o eroare gravă de fapt care a afectat soluția. Ea a apreciat că instanțele au aplicat greșit amnistia, deoarece procesul penal nu putea fi încetat fără cercetarea probelor și stabilirea vinovăției inculpatului. În temeiul art. 389 alin. (4) pct. 2) Cod de procedură penală, instanța trebuia să pronunțe o sentință de condamnare, cu stabilirea pedepsei și liberarea de executarea acesteia. Procurorul a mai susținut că încetarea procesului penal a împiedicat soluționarea acțiunii civile, deși amnistia nu înlătură obligația de reparare a prejudiciului.

13. La 18 august 2023, Curtea Supremă de Justiție a solicitat depunerea referinței la recurs. La 18 septembrie 2023, Denis Roșca a depus o referință prin care a solicitat respingerea recursului procurorului și menținerea hotărârilor instanțelor inferioare. El a susținut că amnistia a fost aplicată corect în privința sa.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

14. Partea relevantă a Codului penal, la data comiterii faptei infracționale și a pronunțării deciziei Curții de Apel, era următoarea:

„Articolul 107. Amnistia

(1) Amnistia este actul ce are ca efect înlăturarea răspunderii penale sau a pedepsei fie reducerea pedepsei aplicate sau comutarea ei.

(2) Amnistia nu are efecte asupra măsurilor de siguranță și asupra drepturilor persoanei vătămate.”

15. Partea relevantă a Codului de procedură penală pertinentă, la data judecării apelului și depunerii recursului, era următoarea:

„Articolul 275. Circumstanțele care exclud urmărirea penală

Urmărirea penală nu poate fi pornită, iar dacă a fost pornită, nu poate fi efectuată, și va fi încetată în cazurile în care:

4) a intervenit ... amnistia;

Articolul 285. Încetarea urmăririi penale

(2) Încetarea urmăririi penale are loc în cazurile de nereabilitare a persoanei, prevăzute la art. 275 pct.4)–9) ...

Articolul 332. Încetarea procesului penal în ședința de judecată

(1) În cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată vreunul din temeiurile prevăzute în art. 275 pct. 5) –9), 285 alin. (2), precum și în cazurile prevăzute în art.53-60 din Codul penal, instanța, prin sentință motivată, încetează procesul penal în cauza respectivă.

(5) În cazul prevăzut la art. 275 pct. 4), încetarea procesului penal nu se admite fără acordul inculpatului. În acest caz, procedura continuă în mod obișnuit.

Articolul 350. Încetarea procesului penal

(1) Dacă în ședința preliminară s-au constatat temeiurile prevăzute în art.332, instanță, prin sentință motivată, încetează procesul penal în cauza respectivă.

Articolul 384. Sentința judecătorească

(1) Instanța hotărăște asupra învinuirii înaintate inculpatului prin adoptarea sentinței de condamnare, de achitare sau de încetare a procesului penal.

Articolul 389. Sentința de condamnare

(4) Sentința de condamnare se adoptă:

2) cu stabilirea pedepsei și cu liberarea de executarea ei în cazul amnistiei conform art.107 din Codul penal și în cazurile prevăzute în art.89 alin.(2) lit.a), b), c), e), f) și g) din Codul penal;

Articolul 391. Sentința de încetare a procesului penal

(1) Sentința de încetare a procesului penal se adoptă dacă:

1) lipsește plîngerea părții vătămate, plîngerea a fost retrasă sau părțile sau împăcat;

2) a intervenit decesul inculpatului;

3) persoana nu a atins vîrsta pentru tragere la răspundere penală;

4) există o hotărîre judecătorească definitivă asupra aceleiași persoane pentru aceeași faptă;

5) există o hotărîre a organului de urmărire penală asupra aceleiași persoane pentru aceeași faptă de încetare a urmăririi penale, de scoatere a persoanei de sub urmărire penală sau de clasare a procesului penal;

6) există alte circumstanțe care exclud sau condiționează pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală; precum și

7) în cazurile prevăzute în art. 54-56 Cod penal.”

16. Cererea de recurs a fost depusă până la 01 septembrie 2023. La acea dată, partea relevantă a art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală era următoarea:

„(1) Hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în următoarele temeiuri:

...

6) instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței;

...

16) norma de drept aplicată în hotărîrea atacată contravine unei hotărîri de

aplicare a aceleiași norme date anterior de către Curtea Supremă de Justiție;”

MOTIVAREA INSTANȚEI

17. Recursul examinat a fost declarat în mai puțin de 30 de zile de la pronunțarea deciziei motivate a instanței de apel, adică a fost depus în termen.

18. Art. 434 Cod de procedură penală prevede că instanța de recurs verifică legalitatea hotărârii atacate doar în limitele invocate în recurs. Această prevedere nu permite instanței de recurs să admită recursul din alte considerente decât cele invocate în recurs. De asemenea, ea nu permite instanței de recurs să verifice oportunitatea unei soluții judecătorești date de instanța de fond sau apel atât timp cât aceasta este legală (decizia nr. [1ra-854/2022](#), § 85). Totuși, legea nu interzice instanței de recurs să recalifice considerentele invocate în recurs de la un temei de recurs la altul (decizia nr. [1ra-1520/2023](#), § 56).

19. Recursul procurorului se întemeiază pe art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală în vigoare până la 01 septembrie 2023, care se referă la deficiențele în motivarea hotărârii judecătorești. Curtea Supremă de Justiție a explicat sensul acestui temei de recurs în decizia nr. [1ra-854/2022](#), § 100. Acest temei include cinci situații distincte. Procurorul susține că decizia instanței de apel nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și că instanța a admis o eroare gravă de fapt. El contestă încetarea procesului penal în baza amnistiei, fără constatarea vinovăției și pronunțarea unei sentințe de condamnare cu liberarea de executarea pedepsei. De asemenea, susține că prima instanță trebuia să soluționeze acțiunea civilă. Completul va examina acest argument prin prisma art. 427 alin. (1) pct. 16) Cod de procedură penală, care se referă la situația în care norma de drept aplicată în hotărârea atacată contravine unei hotărâri anterioare a Curții Supreme de Justiție privind aplicarea aceleiași norme.

20. Amnistia poate produce trei efecte: înlăturarea răspunderii penale, înlăturarea pedepsei penale și reducerea sau comutarea pedepsei. Fiecare dintre aceste efecte se aplică în funcție de etapa procesului penal. Înlăturarea răspunderii se aplică în timpul urmăririi penale (conform art. 275 pct. 4 și art. 285 alin. (2) Cod de procedură penală). Înlăturarea pedepsei se aplică în instanța de judecată, inclusiv în apel (conform art. 389 alin. (4) pct. 2) Cod de procedură penală). Reducerea sau comutarea pedepsei se aplică după rămânerea definitivă a hotărârii și punerea ei în executare (art. 469 Cod de procedură penală). Aplicarea amnistiei este condiționată de acordul persoanei. Chiar dacă apărarea formulează o cerere în acest sens, unica soluție posibilă este emiterea unei sentințe de condamnare și de liberare de pedeapsă penală, după cum prevede art. 389 Cod de procedură penală. Instanța nu poate dispune încetarea procesului penal pe motivul aplicării actului de amnistie (decizia nr. [1ra-303/2024](#), §§ 36-42). Aceasta era și practica Curții Supreme de Justiție la ziua adoptării deciziei instanței de apel (deciziile nr.

[1ra-777/2022](#); [1ra-828/2022](#)).

21. Prima instanță a încetat procesul penal în ședința preliminară. Denis Roșca și-a recunoscut vinovăția și a solicitat aplicarea amnistiei. Prima instanță a constatat că vinovăția acestuia este confirmată de probele administrate la urmărirea penală, pe care le-a enumerat în sentință. Totuși, aceste probe nu au fost cercetate în ședința de judecată. Instanța de apel a menținut sentința. Ea a considerat că acordul inculpatului permite încetarea procesului în ședința preliminară, fără examinarea probelor și constatarea vinovăției.

22. Curtea Supremă de Justiție a explicat că încetarea procesului pe un temei de nereabilitare sugerează implicit vinovăția persoanei. De aceea, acordul inculpatului nu este suficient. Recunoașterea vinovăției trebuie confirmată prin probe cercetate în ședința de judecată. Probele nu se cercetează în ședința preliminară. Dacă apărarea cere încetarea procesului înainte de începerea cercetării judecătorești, instanța trebuie să clarifice poziția inculpatului față de învinuire și să examineze cauza în procedură generală sau, dacă sunt întrunite condițiile legale, în procedură simplificată. Acest standard se aplică și amnistiei (decizia nr. [1ra-303/2024](#), §§ 36–38, 42).

23. Prima instanță nu a examinat învinuirea în niciuna dintre aceste proceduri. Ea a considerat vinovăția inculpatului confirmată de materialele urmăririi penale, fără a le cerceta în ședința de judecată. Recunoașterea vinovăției și acordul pentru aplicarea amnistiei nu înlocuiau obligația instanței de a verifica temeinicia învinuirii. Simpla enumerare a probelor administrate la urmărirea penală nu echivalează cu cercetarea acestora. Instanța de apel nu a corectat această deficiență. Dimpotrivă, ea a considerat că acordul inculpatului permite încetarea procesului penal fără examinarea probelor și fără constatarea vinovăției.

24. În hotărârea [Felix Guțu v. Republica Moldova](#) (2021), CtEDO a reamintit că unul din aspectele prezumției de nevinovăție este de a preveni ca persoanele care au beneficiat de o încetare a procedurilor, fără recunoașterea vinovăției, să fie tratate de către autoritățile publice ca și cum ar fi fost de fapt vinovate de infracțiunea incriminată. De asemenea, în hotărârea [G.I.E.M. S.R.L. și alții v. Italia](#) (2018), CtEDO a menționat în § 315 că „din punct de vedere juridic, este imposibil să se constate vinovăția inculpatului dacă instanța încheie procedura înainte de colectarea probelor sau organizarea audierilor care ar permite instanței să ia o decizie cu privire la fondul cauzei”.

25. Încetarea procesului penal a determinat și nesoluționarea pe fond a acțiunii civile înaintate în interesele lui Andrei Duminică. Prima instanță a lăsat pretențiile pentru soluționare în procedură civilă, iar instanța de apel a menținut această soluție. Potrivit art. 225 alin. (3) Cod de procedură penală, odată cu soluționarea cauzei penale, instanța este obligată să se pronunțe asupra acțiunii civile. Conform art. 107 alin. (2) Cod penal, amnistia nu afectează drepturile persoanei vătămate, inclusiv dreptul la repararea prejudiciului.

26. Erorile constatate sunt determinante. Procesul penal a fost încetat fără cercetarea probelor și constatarea vinovăției, iar acțiunea civilă a rămas nesoluționată în procesul penal. Casarea deciziei instanței de apel poate produce efecte practice asupra soluției cauzei.

27. Potrivit art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel atunci când eroarea judiciară nu poate fi corectată în recurs. În prezenta cauză, probele nu au fost cercetate nici în prima instanță, nici în apel. În asemenea circumstanțe, eroarea constatată nu poate fi corectată în recurs și cauza urmează a fi trimisă la rejudecare în curtea de apel.

28. La rejudecare, instanța de apel va examina învinuirea, va verifica probele și se va pronunța motivat asupra argumentelor părților. Dacă va constata vinovăția inculpatului, va examina aplicarea amnistiei potrivit dispozițiilor legale. De asemenea, va soluționa acțiunea civilă în funcție de soluția adoptată în latura penală.

29. Din motivele de mai sus, în conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Admite recursul procurorului, casează decizia Curții de Apel Comrat din 30 mai 2023 și dispune rejudecarea cauzei de către Curtea de Apel Sud.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Stella Bleșceaga

Judecători

Sergiu Stratan

Digitally signed by Negru Alexandru
Date: 2026.10.16 14:26:07 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

MOLDOVA EUROPEANĂ

Alexandru Negru

